

RENAIXEMENT BERGADA

boixader

Els republicans del Bergadà

Entenc necessari un estudi assenyat de les posicions que ocupen a la nostra comarca els joves nuclis liberals i del camí a seguir davant de les realitats actuals de la política.

No fa gaire que amb motiu de la fundació de l'Ateneu Catalanista Republicà, en les hospitalàries pàgines del valent setmanari barceloní L'Opinió, vaig publicar unes paraules de salutació i encoratjament adreçades als nous republicans del Bergadà. La marxa a tot vent de les nostres forces mereix insistir en ço dit, ampliant-ho tant com calgui.

M'abstindré de procedir a una detallada enumeració de forces, perquè dades d'aquestes formen part dels arxius i no deuen entrar al coneixement de l'enemic. Puc dir, però, que el liberalisme d'aquestes terres, salvant poques i ben sabudes excepcions, està, encara, en plena infantesa. L'home d'esquerra bergadà ho és, per ara i tant, més per sentiment que per reflexió, més per indignació que per convenciment racional. Sense els atropellaments dels homes de Primo de Ribera, sense els desencerts locals dels botiflers contemporanis, la consciència dels republicans restaria dormida per temps indefinit. Cal, doncs, abans que tot, formar-la a base d'estudi i de meditació.

D'aquest Ateneu Catalanista que heu sabut bastir, n'han d'eixir els primers grups de propagandistes de les nostres doctrines. La ignorància terrible i l'indeviament ideològic que ens és característic, ha de rebre l'impuls. L'embranzida de les cèl·lules formades a l'Ateneu entre els més ardis i els més arriscats. La situació espiritual de l'habitant del nostre país exigeix com a prèvia una actuació, la de fer que pensi en política. El bergadà degenerat políticament per un etern caciquisme o no creu en la política o l'avorreix amb tota l'ànima. Cal, doncs, que els nuclis d'avantguarda, que els missioners dels primers rengles, s'imposin l'obligació d'ensenyar als endarrerits que ningú no pot prescindir o

apartar-se de la política, perquè, política vol dir intervenció en la cosa pública, i d'aquesta participació en surt la quantia de les contribucions, tributs i gabeles, la quinta del noi, la salut del bestiar, l'èxit o el fracàs de la casa, i tot el que la vida humana comporta de bo i de miserable. Bé hi deu haver pares i mares que ploren la mort d'algun fill en terres de moros. Bé hi deu haver ciutadans que han tastat la dictadura. Bé hi deu haver persones vedades per abusos de autoritats de tota mena. Aquests escoltaran amb atenció les paraules clares i encoratjadores. Encara pugen nois que la quinta espera i encara el Govern espanyol té interès en mantenir el protectorat africà. Dels llavis verídics sortiran conceptes convinents. Els homes liberals volem que els joves sien l'esperança de la Pàtria per llur cultura i llur bondat, i si els hi demanem, també, la valentia, no serà per defensar mines ni altres negocis, sinó la dignitat ciutadana atacada injustament.

Els grups addictes a RENAIXEMENT BERGADA deuen, doncs, enfortir-se per dins i aixamplar-se cap a fora, ço és, créixer en qualitat i en nombre. Fins arribar a certa importància, no podeu presentar batalles l'èxit de les quals sia dubtós. En aquesta primera etapa de llur vida política, han de fer el que el procés biològic dels éssers vius assenyalava, néi-

xer. Després desenvolupar-se. Més tard, combatre i vèncer.

Com a membres de la gran família catalanista republicana, els liberals bergadans deuen propugnar per a que hi hagi concòrdia i avinensa dintre d'ella, obeint les directrius i els mots d'ordre que els superiors, homes i organismes confederats, dictin. Això vol dir que cal apartar-se de cantonalismes o actuacions localistes particulars. La guerra no té per teatre territorial el Bergadà, sinó tot Catalunya i tot Espanya. La disciplina és garantia del triomf. Cada home, cada nucli deu preguntar-se sovint quin serà l'esforç que en l'hora oportuna podrà aportar al cabdal comú. Pensin els republicans d'aquí que, sense l'ajut dels altres, el fi de llur vida política no seria llunyà. La força dels adversaris és massa considerable, ara com ara.

En quant als problemes locals o comarcals, l'actuació podrà ésser independent, però amb prèvia consulta als òrgans centrals. L'experiència política és massa curta i els altres partits podrien enganyar-nos.

Un problema comú pot establir certs lligams amb els demés sectors de la política bergadana, la lluita contra el caciquisme. Mantindrem, però, la deguda separació, per tal d'evitar confusions, convençuts de què ens cal defugir barreges. Per vergonya nostra, per escarni del petit país on hem nascut, les conquestes de Solidaritat Catalana ja no existeixen. Aquell crit de "Via fora, caciés!" obeït pels bergadans de totes les nobles ideologies s'ha esvaït fa molts anys. Això no pot seguir. Ni el comte de Figols, ni tots els seus concommitants, deuran poguer aixecar mai més el cap. Per això, farem el màxim esforç i els més dolorosos sacrificis. Caciés, no, ni de l'un cantó ni de l'altre. Personalismes, tampoc. Mai més rosalistes, ni ponsistes. La gent s'hauran de batejar políticament d'altra manera, apadrinats per idees, no per homes. Ni famílies, ni castes. Partits i res més que partits, i encara de caràcter nacional, mai local.

I per avui, prou. Un altre dia hi tornarem.

Pere COMES

**EL NOSTRE PERIÒDIC
podreu comprar-lo
al Centre de Suscripcions
de Revistes i Periòdics de Josep
Casals**

Carrer de la Ciutat. - BERGA